

Imkeren met de Golzkast (4)

Tekst en foto's dr. Friedrich Pohl, vertaling Wietse Bruinsma

(Na een onderbreking van 2 nummers hierbij het vierde deel in de serie artikelen over hoe te imkeren met de Golzkast.)

Varroabestrijding

In de Golzkast kunnen alle behandelingen die bij een modern varroabestrijdingsconcept horen, worden toegepast. Maar de bouwwijze van deze kast vereist bij het gebruik van verdampingsapparaten soms een andere benadering.

De varroalade

Vele Golzkasten hebben nog geen gaasbodem onder de broedkamer, ook al is dat gelukkig aan het veranderen. In plaats daarvan wordt een kunststof lade voorzien van gaas door het vlieggat in de kast geschoven. Dat kan bij grote volken tot wat onrust leiden. De beste oplossing is dan ook het aanbrengen van een gaasbodem met schuiflade in de kast.

den van darrenbroed vergemakkelijkt, als slechts kleine oppervlaktes zijn belegd. Een markering op de bovenlat, bijvoorbeeld met een punaise, maakt het makkelijk om het raampje snel terug te vinden.

Broedafleggers

De vorming van broedafleggers is in het voorgaande reeds beschreven. Aangezien de meeste mijten zich in het broed bevinden worden op deze manier de productievolken enigszins ontlast. De afleggers kunnen met chemische middelen worden behandeld als ze pas in het volgende jaar tot productievolken worden.

Mierenzuurbehandeling

Na de laatste oogst, veelal midden juli,

de varroalade, indien aanwezig, is met de schuif gesloten. De sponsdoek wordt na 24 tot ten hoogste 48 uur uit het volk weggenomen. Als het volk zo onrustig wordt dat het buiten de kast gaat zitten wordt de sponsdoek onmiddellijk weggenomen. De behandeling wordt na 7 dagen één keer en ongeveer één maand later nog twee keer herhaald.

Nassenheider verdampers kunnen in een raampje worden gemonteerd en aan de zijkant van de broedkamer worden geplaatst. De horizontale versie van de verdamper (dat geldt bijv. ook voor de Liebig-verdamper) vereisen een tamelijk ingewikkelde aanpassing van de kast door middel van een speciaal opzetstuk. De optimale dosering moet door voorzichtig testen en contro-

Sponsdoek voor varroabestrijding.

Varroalade

Wegnemen van darrenbroed

In grote volken wordt met twee bouwramen gewerkt die zich in mei en juni midden in het broednest bevinden. Het eerste bouwraam dat al in maart wordt gegeven wordt aan de rand van het broednest geplaatst. Als het lege raampje door een houten latje in tweeën wordt gedeeld wordt het uitsnij-

als er geen late dracht voorhanden is, gebruik ik 60%-mierenzuur op een sponsdoek. De dosering is 3 ml per raam. Het is belangrijk om de honingkamer eerst leeg te maken en met de isolatieplaat of desnoods een vel folie af te schermen! De sponsdoek wordt midden op het broednest gelegd. Het vlieggat is normaal geopend en

leren van de mijtenval worden bepaald om een overdosering te vermijden.

Thymolpreparaten

In onze streken beleven we zelden lang aanhoudende perioden met warm weer. De thymolpreparaten kunnen goed in de Golzkast gebruikt worden bij gebruik van een opzetstuk. Het is

wel zaak om de honingkamer hierbij gesloten te houden.

Oxaalzuur

Oxaalzuur druppelen gebeurt in de Golzkast net zo als in stapelkasten. De bijentros is normalerwijze van bovenaf goed zichtbaar. Zit de tros dieper dan kan een zaklamp uitkomst bieden.

Pro's en contra's van de Golzkast:

- + Alle varroa-behandelingen zijn in principe bruikbaar in de Golzkast.
- Oudere Golzkasten hebben vaak geen gaasbodem.
- De honingkamer moet tijdens de behandeling gesloten blijven.
- Voor de behandeling van boven is een speciaal opzetstuk nodig.

Voeren

Voeren is in de Golzkast zowel met vloeibaar voer als met voederdeeg mogelijk.

Vloeibaar voer wordt in jerrycans met een inhoud van 5 of 10 liter gegeven, voorzien van een klimbuis, zodat

deling om een te hoge luchtvochtigheid in de kast tijdens de mierenzuur-behandeling te vermijden. Kleinere hoeveelheden voer, zoals bij afleggers, kunnen in opengesneden plastic flessen voorzien van een klimbuis worden gegeven, of in open schalen voorzien van kurken, hout of stro of iets dergelijks. Om tijd te winnen gebruik ik uitsluitend kant-en-klare siroopoplossingen, maar men kan natuurlijk ook zelf suikeroplossingen bereiden.

Ik laat in de broedkamers tenminste twee randramen met honing zitten, wat verdisconteerd wordt in de te geven hoeveelheid siroop. Meestal is 12-15 kg voer voldoende voor productievolkten. Als de dracht in een jaar vroeg ten einde is geef ik graag voederdeeg om de bijen ' bezig te houden'.

raampjes is niet mogelijk daar de ruimte hiertoe ontbreekt. Maar men kan zelf een opzetrand vervaardigen die bovenop de kast gezet wordt. Door een scheidingswand tussen broedkamer en honingkamer boven het moerrooster wordt het opzetstuk in tweeën gedeeld. Op droge, redelijk warme dagen kan men op deze wijze van boven voeren en tegelijkertijd een sponsdoek met mierenzuur geven.

Pro's en contra's van de Golzkast bij het voeren:

- + Vloeibaar voer makkelijk te verstekken in de lege honingkamer.
- + Geen extra bak nodig voor het voer.
- Voor het voeren met voederdeeg van boven is een speciaal opzetstuk nodig.

Varroa is goed te bestrijden in de Golzkast

Voederjerrycan

Gedeeld raam voor snijden van darrenbroed

de bijen naar boven en beneden kunnen klimmen zonder te verdrinken. In productievolkten is op het moment van het geven van het wintervoer de honingkamer helemaal afgevoegd en leeg, zodat hier de jerrycan geplaatst kan worden, dicht bij het moerrooster. Het tijdstip van voeren wordt aangepast aan de varroa-behan-

Het geven van voederdeeg gebeurt in de Golzkast liefst door de open kant van het pak direct tegen het moerrooster aan te drukken. Kleine hoeveelheden voederdeeg kan men ook van boven tussen de raampjes drukken of in de ruimte tussen moerrooster en isolatieplaat. Voeren met een pak voederdeeg boven op de

Invoeren van jonge moer

Er zijn verschillende geschikte momenten voor het invoeren van een nieuwe moer in de Golzkast. Hierin is er nauwelijks verschil met andere kastensystemen of bedrijfsmethoden. Vaak wordt door 'Golzimkers' een zwermverhinderingsmethode toegepast die de '2 x 9-dagen' methode vol-

gens Wolfgang Golz wordt genoemd. Hierbij wordt de oude moer op dag 0 weggenomen. Ze kan bijvoorbeeld gebruikt worden voor het maken van een koninginnenaflegger. Na 9 dagen worden alle doppen gebroken en wordt een raam met jong broed (of teeltlatten) gegeven. Na nog eens 9 dagen laat men in het volk één dop staan, waarbij de jonge moer dan zogezegd in haar eigen volk uitkomt. In augustus en september kan men zonder problemen de oude koningin wegnemen en een jonge in een kooitje afgesloten met voederdeeg, invoeren. De jonge moer wordt zeer waarschijnlijk aangenomen, maar in sommige gevallen zetten de werksters toch doppen aan. Deze moeten na 7 dagen allemaal worden weggebroken. Een ijzerdraadje

voeren in volken via Kirzhainer of Kieler bevruchtungskastjes of via een Minipluskastje. Dat is ook met de Golzkast mogelijk, waarbij men in de broedkamer voor wat ruimte zorgt, bijvoorbeeld door een paar ramen tijdelijk in de honingkamer te hangen. Voor het vlieggat van het bevruchtungskastje zet men een stukje krantenpapier met punaises vast. Het kastje wordt zo geplaatst dat het vlieggat wijst in de richting van de bijentros. Na ongeveer een week wordt gecontroleerd of de eileg is begonnen op de ramen. Dan kan ook het bevruchtungskastje worden weggenomen. Eventueel nog aanwezige raatjes met broed worden in een leeg raam bevestigd en in de broedkamer gehangen. Ze kunnen eventueel ook uitlopen in de honing-

'overbodige' ramen weg te nemen. De vrijgekomen ruimte omgeeft men losjes met krantenpapier, waarna men de aflegger plaatst in dit 'krantencompartiment'. Dit is weliswaar mogelijk, maar uiteindelijk toch tamelijk ingewikkeld en bewerkelijk.

Pro's en contra's bij het invoeren van jonge moeren:

- + Eenvoudig invoeren van moeren met een kooitje.
- + Combinatie zwermverhinderend en moerverjonging makkelijk door te voeren.
- + Er is ruimte voor het plaatsen van een bevruchtungskastje in de Golzkast.
- Een aflegger op de Golzkast plaatsen in een bak is niet mogelijk. ●

Golz' erfenis: zwermverhinderend met de '2x9-dagen' methode

Voederdeeg op ramen

Invoeren van nieuwe moer

of een tandenstoker zorgt ervoor dat het kooitje niet kan wegzakken tussen de raten. Na een week kan men het lege kooitje uit de kast wegnemen.

Nieuwe moer invoeren met een bevruchtungskastje

Sinds enige jaren is het gemeengoed geworden om nieuwe moeren in te

kamer. Evenzo kan met tewerk gaan met EWK's, waarbij het glasplaatje wordt vervangen door een velletje krantenpapier. Het opzetten van een aflegger bovenop een moerloos volk is in de Golzkast niet mogelijk. Men kan een aflegger slechts inhangen door eerst